

Nr 222.

Av herr **Olsson** i Broddbo, om ersättning till änkan Anna Forsman för viss av statens järnvägstrafik orsakad skadegörelse.

Änkan Anna Forsman, Rensmur i Möklinta socken, vilken genom olycks-händelse den 2 juni 1924 fick tre mjölkkor överkörda och dödade av ett tåg å statens järnvägar på linjen Broddbo—Rosshyttan, framställde be-gäran om ersättning, först till distriktsförvaltningen och sedan till kungl. järnvägsstyrelsen, som på grund av gällande bestämmelser förklarade sig sakna befogenhet att av statens järnvägars medel utgiva sådan gottgörelse, bil. 1, och sålunda avskog nämnda begäran. Av det vid polisundersök-ningen hållna protokollet, bil. 2, framgår, att på grund av bristfälligt stängsel och således utan änkans förvällande hade nämnda kreatur in-kommit på banan och blivit överkörda. Kokreaturen voro unga och ny-burna, vilket även intygas, bil. 3, av strax efter olyckan tillkallad slak-tare. De voro även mycket massakrerade, så att köttet ej kunde användas, utan måste nedgrävas, varigenom förlusten blev mycket kännbar. Åbe-ropade slaktare värderade de förolyckade djuren till 1,050 kronor. Bifogat sammandrag, bil. 4, av bouppteckningen efter hennes man visar, att be-hållningen i boet, i vilken även de omkomna kokreaturen voro inberäk-nade, utgjorde endast 2,335 kronor 50 öre.

På grund av personlig kännedom kan jag intyga, att änkan av ekono-miska skäl ej kunnat anskaffa kor i de förolyckades ställe, och att sålunda på grund av minskad avkastning från ladugården hennes ställning ytter-ligare försämrats. Från kommunalordföranden och kyrkoherden i försam-lingen bifogas intyg, bil. 5, som likaledes styrka, att änkan är i stort behov av ersättning.

På grund av vad jag ovan anför, får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen av billighetsskäl måtte tillerkänna
änkan Anna Forsman, Rensmur i Möklinta socken, en
skälig ersättning för hennes av statens järnvägars tåg
överkörda kreatur med tillsammans 1,050 kronor att
utgivas av statens järnvägars trafikmedelskassa.

Stockholm den 21 januari 1928.

E. Gust. Olsson
i Broddbo.

Avskrift.

Åldersbetyg.

1. Att Anna Augusta Forsman, f. Karlsson,
2. är född den 29 augusti 1876 (sjuttiosex)
3. i Östhammars församling i Stockholms län, samt att hon är änka sedan den 5 december 1922,
4. betygar Möklinta församling i Västmanlands län
5. den 26 oktober år 1927.

Paul Blankenburg,
Kyrkoherde.

Pastorsämbetet i Möklinta.

(Stämpel.)

Bil. 1.

Avskrift.

Till distriktsförvaltningen vid I distriktet, statens järnvägar, Stockholm.

Undertecknad, som genom olyckshändelse den 2 dennes fick 3 stycken kor överkörda och dödade av ett järnvägståg, får härmed vördsamt anhålla om ersättning från statens järnvägar för den förlust jag genom denna olycka lidit. Mina utsikter äro förut mer än mörka på grund av att min man genom dödsfall för 2 år sedan borttrycktes från mig med 2 barn och en över sitt värde skuldsatt liten egendom. Sedan min man dog, har jag drabbats av en hel rad olyckor, särskilt beträffande djuren, och den nu sist inträffade är av så ohyggligt omfång, att min ställning är alldeles förtvivlad. Mina förhoppningar riktar jag nu till statens järnvägar, att jag måtte bli ersatt för min förlust enligt det värdeinstrument, som medföljer. Avskrift av protokoll över polisundersökning angående olyckshändelsen bifogas.

Rensmur, Broddbo den 20 juni 1924.

Anna Forsman.

Till änkefru Anna Forsman, Broddbo.

Till svar å eder skrivelse den 12 nästlidne november med begäran om ersättning i anledning därav att tre stycken eder tillhöriga kor blivit den 2 juni 1924 dödade av ett statens järnvägars tåg får kungl. järnvägsstyrelsen, under hänvisning till att, såsom framgår av distriktsförvaltningens vid statens järnvägars I distrikt skrivelse till eder den 7 juli 1924 i denna sak, ersättningsskyldighet i förevarande fall ej åligger statens järnvägar, härigenom meddela, att kungl. styrelsen vid sådant förhållande saknar befogenhet att av statens järnvägars medel utgiva dylik gottgörelse samt att kungl. styrelsen för den skull funnit eder framställning icke kunna till någon dess vidare åtgärd föranleda. Stockholm den 28 december 1927.

kungl. järnvägsstyrelsen.

Georg Jacobi.

Avskrift.

Protokoll, hållet vid polisundersökning i Rensmur, Möklinta socken, den 2 juni 1924.

S. D. Sedan till landfiskalen i Sala distrikt per telefon inkommit anmälan, att från Krylbo kommande persontåget nr 107 eller det, som vid 1-tiden på middagen passerar Rensmur, hade kört över tre stycken kor, vilka ägdes av änkan Forsman i Rensmur, Möklinta socken, och sedan lantbrukaren Lars Emil Holmgren i Rensmur, Möklinta socken, begärt om polisundersöknings anställande, inställde sig undertecknad, t. f. landsfiskal i Sala distrikt, biträdd av bilägaren Axel Söder i Sala, såsom vittne, i Rensmur, varest följande personer hördes och berättade, varefter undersökning av platsen, där påkörningen ägt rum, även skedde.

Änkan Anna Forsman, Rensmur, Möklinta socken: Hon hade på morgonen den 2 juni släppt ut 7 stycken kor på bete i en alldeles intill Norra Stambanan belägen och Sala stad tillhörig skog. I nämnda skog hade nämligen samtliga i Rensmur i Sala stad förhyrt betesrätt. Som det var endast några dagar sedan korna för första gången under innevarande år utsläppts på bete, vallade berätterskan dem själv tills omkring 11-tiden, då hon gått hem för att ombestyrta en del hushållsgöromål. När vittnet lämnat korna och gått hem, hade de befunnit sig i närheten av järnvägen, men som hennes son Oskar någon dag före innan utsläppningen av kreaturen ägt rum frågat banvakten Ahlin i Broddbo, om stängslet kring järnvägen varit i ordning och på detta fått jakande svar, hade hon ej ansett sig tvungen att »taga dem med sig hemåt» eller sätta någon i sitt ställe, som vallade. Vid 3-tiden på eftermiddagen hade hon skickat sin dotter Edit att se efter var de nu befunno sig samt stanna kvar att valla dem. Efter en stund hade emellertid flickan kommit hem gråtande och berättat, att hon av banvakten Ivar Ahlin i Broddbo fått underrättelse om, att alla 3 korna blivit överkörda av 1-tåget och nu lågo döda i ett intill järnvägen löpande dike.

Banvakten Ivar Ahlin, Broddbo: Han hade ifrågavarande dag eller den 2 juni jämte banvakten Otto Rupert Scherman i Storljusen varit sysselsatt med stängsellagning cirka 2 kilometer från sitt hemvist och omkring 1.5 kilometer från olycksplatsen. Sedan 1-tåget passerat det ställe, där berättaren och bemålde banvakt varit sysselsatta, hade det strax innan det kommit fram till vittnets hemvist givit en skarp och lång signal. Banvakten Scherman hade då medsamma utropat: »Nu måste det hava hänt något, ty där brukar ju inte tåget giva signal, och det var bestämt alldeles hemma hos dig.» De hade därför omedelbart tagit sina dressiner och begivit sig åt Broddbohället för att se efter av vad anledning tåget givit signal. Ifrån den plats, där berättaren och banvakten Scherman varit, och till hemvistet gör banan en rätt skarp krök, och finge de, sedan de passerat denna, se tåget stå stilla på banan omkring 500 meter från kröken. Innan de emellertid hunnit fram, hade tåget fortsatt åt Broddbo till, varför de förstått, att någon större olycka ej skett. Ungefär 250 meter från anmärkta krök hade de fått syn på köttstycken på banan och strax efter eller omkring 10 meter norr om en i stängslet befintlig grund för skyddande av en övergång, hade de fått se en ko ligga nedslungad i diket. Kon, som genast av berättaren och ovannämnda

banvakt Scherman undersökts, hade emellertid redan varit död. De hade därför fortsatt framåt banan och omkring 40 meter från anmärkta grind, fast nu söder om den, hade de fått syn på en andra ko och även denna liggande död i diket. Omkring 40 meter från sistnämnda ko hade de även påträffat en tredje. Samtliga korna hade varit mycket massakrerade och som en följd därav omöjligt att använda köttet. Berättaren hade emellertid tillkallat slaktaren A. Sahlberg i Broddbbo, som även efter en stund ankommit till platsen, och av honom fått bekräftelse på att köttet var odugligt att använda. Slaktare Sahlberg hade, behjälplig av berättaren, så gott sig göra lät, tagit av huden av de döda korna.

På särskild fråga, om det varit berättaren, som träffat flickan Edit Forsman och upplyst henne om förhållandet, genmälte han, att detta var med verkliga förhållandet överensstämmande.

Banvakten Otto Rupert Scherman, Storljusen: Han vitsordade riktigheten av föregående berättarens härovan antecknade berättelse rörande förloppet under den tid, de varit tillsammans.

Lantbrukaren Lars Emil Holmgren i Rensmur: Han hade vid 1-tiden på middagen varit inne i sitt hemvist och druckit kaffe, då han fått höra tåget, som brukar passera Rensmur vid nämnda tid, giva en skarp och lång signal ungefär mittför banvakten Ahlins hemvist. Som han visste, att detta ej var brukligt, skyndade han medsamma till stället ifråga för att se av vad anledning signal givits, och om detta kunde härleda sig från någon olycka. Framkommen till järnvägslinjen, hade han fått se tåget stå stilla ungefär vid bemälde Ahlins hemvist, men hade det, innan han kommit fram, satts igång och avgått åt Broddbhållet till. Han hade emellertid fortsatt fram och vid framkomsten till linjen sammanträffat med banvakterna Ahlin och Scherman samt av dem fått upplysning om anledningen till varför tåget givit signal och stannat ute på linjen. Sedan han förvissat sig om att banvakternas berättelse var med verkliga förhållandet överensstämmande hade han omedelbart begivits hem och uppringt landsfiskalen i Sala för att få till stånd en undersökning av platsen.

Lantbrukaren Karl Eriksson i Rensmur: Han hade även vid nämnda tid hört tåget giva en skarp och lång signal, men som han sett en hos ovanbemälde Holmgren anställd dräng gå kvar vid sitt arbete å ett intill järnvägen beläget gårde, antog han, att signalen ej föranletts av någon olyckshändelse utan härledde sig från någon ny bestämmelse. Efter en stund hade han dock gått fram till banan för att förvissa sig och hade då sammanträffat med bemälde Holmgren, samt av honom fått höra anledningen till att signal givits.

Som nu hörda vittnen ej hade något övrigt att berätta, som ansågs kunna hava med saken att göra, tillfrågades de, efter att hela stängslet från banvakt Ahlins hemvist räknat och omkring 2 kilometer norrut noga undersökts samt befunnits mycket bristfälligt, huruvida de ansågo stängslet på grund av det bristfälliga skick, det för tillfället befann sig i, kunde anses vara orsaken till att korna kommit in på banan. Samtliga uttalade såsom sina bestämda uppfattningar, att detta uteslutande finge anses varit vållande till olyckan, enär på en del ställen stängslet endast behövde röras för att ramla omkull på en sträcka av cirka 10 meter.

Det skulle till protokollet antecknas, att omkring 20 meter från det ställe,

där det kunde antagas att första kon blivit påkörd, en omkring 10 meter bred öppning i stängslet fanns, och genom vilken med all säkerhet korna kommit, enär tydliga spår funnos i marken, och vilka utvisade, att härigenom gått nötkreatur in på järnvägens område.

Ävenså skulle till protokollet antecknas, att från en å linjen befintlig krök och till den plats, där överkörningen kunde antagas hava ägt rum, är fri sikt på omkring 250 meter.

Härefter togos de döda korna i betraktande, och funnos de liggande i ungefär samma ställning och på samma plats, dit de slungats av loket samt befunnos vara mycket massakrerade, varför vederbörande banvakt anmanades ringa upp vederbörande bannmästare och av honom få bemyndigande att gräva ned kropparna ifråga.

Slutligen skulle till protokollet antecknas, att kostnaden för denna undersökning skulle gäldas av sökanden, enär statsverket ej kunde anses vara ersättningsskyldigt.

Något vidare, som rörde saken, framkom ej under förhöret, varför detta avslutades. Som ovan

In fidem
Iwar Ljungquist.

Bil. 3.

Avskrift.

De kor, som överkördes vid Rensmur den 2:dra dennes tillhöriga fru Anna Forsman därstädes har av mig värderats till 1,050 kronor.

Djuren anses vara i sitt högsta värde beroende dels att de voro unga, samt dels att de voro nykalvade, och anser jag att fru Anna Forsman ändå gör en stor förlust.

Broddbo den 6 juni 1924.

A. T. Sahlberg.
Slaktare.

Bil. 4.

Avskrift.

Bouppteckning.

År 1923 den 19 februari förrättades bouppteckning efter hemmansägaren Johan Albin Forsman i Rensmur, Möklinta socken, gift med efterlevande makan Anna Augusta Forsman, född Karlsson, år 1903, samt avled den 5 december 1922.

Efterlämnande följande sterbhusdelägare:

Änkan förenämnda Anna Augusta Forsman samt två omyndiga barn:

Sonen Johan Oskar född den 15 mars 1904.

Dottern Edit Augusta » » 31 oktober 1908.

De omyndigas rätt bevakades vid förrättningen av Karl Arvid Eriksson, Rensmur.

Boet uppgavs under edlig förpliktelse av änkan samt antecknades och värderades som följer:

Tillgångar	kronor	12,635: 50
Skulder	»	10,300: —
Boets behållning	»	2,335: 50

Därjämte uppvisades följande boet rörande handlingar:

Lagfartsbevis av den 2 oktober 1911.

» » » 10 maj 1920.

Sålunda enligt uppgift antecknat och värderat dag som ovan.

J. E. Johansson.

E. A. Johansson.

Att allt blivit rätt uppgivet och ej något med vilja eller vetskap blivit dolt eller utlämnat betygar under edlig förpliktelse som ovan.

Anna Forsman.

Vid förrättningen närvarande:

Karl Eriksson.

Godeman för de omyndiga.

Bil. 5.

Avskrift.

Att änkan Anna Forsman i Rensmur, Möklinta socken, adress: Broddbo, på grund av ekonomiska omständigheter är i stort behov av att erhålla ersättning för tre stycken kokreatur som den 2 juni 1924 överkördes och dödades av tåget i närheten av nämnda Rensmur, få undertecknade härmed vitsorda att i förenämnda fall verkligt behov för erhållande av ersättning föreligger, intygas härmed på begäran.

Möklinta den 26 oktober 1927.

A. Joh. Johansson.

Ordf. i Möklinta kommunalnämnd.

Paul Blankenburg.

Kyrkoherde.